

Pomen univerze za gozdarsko izobraževanje in raziskovalno delo

Prof. dr. Andrej Bončina, doc. dr. Janez Pirnat
UL, BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire

Človeški viri so temeljni za razvoj celotne družbe. Kakovostna opredetev te misli lahko zajema:

- Izobrazbo,
- Inovativnost in ustvarjalnost,
- Volja do sprememb in izboljšav, da ne ostanemo na deklerativni ravni!

Vse to lahko obsežemo z besedo ZNANJE

Nacionalni gozdni program in izobraževanje

- NGP je kakovostno opredelil temeljna strokovna področja.
- NGP - razkorak med zastavljenimi cilji po različnih področjih, pomembnih za gospodarjenje z gozdovi, in cilji na področju izobraževanja. Ambicije na področju izobraževanja zaostajajo za zastavljenimi cilji na drugih področjih.
- Gozdarstvo je pred novimi nalogami zlasti s področja ohranjanja narave, zanje je potrebno dodatno znanje in to za različne gozdarske strokovnjake na vseh ravneh, od revirja dalje.

Prednostne teme in področij novih nalog

Ministrske konference o varstvu gozdov v Evropi:

- 1. ministrska konferenca (Strassbourg, 1990)
- 2. ministrska konferenca (Helsinki, 1993)
- 3. ministrska konferenca (Lizbona, 1998)
- 4. ministrska konferenca (Dunaj, 2003)
- 5. ministrska konferenca (Varšava, 2007)
  - poudarja vlogo gozdov pri:
    - blaženju podnebnih sprememb,
    - ohranjanju kakovostnih vodnih virov,
    - trajnostna rabe lesa kot obnovljivega vira energije.

Prihajajoče spremembe na področju izmenjave študentov

Srečanje ministrov za izobraževanje, Leuven, april 2009:

“Leta 2020 naj bi 20% vseh evropskih študentov sodelovalo v različnih oblikah študentskih izmenjav”.

- 20% naših študentov gozdarstva v tujini?
- 20% tujih študentov gozdarstva pri nas?

Sprememba zasnove izobraževanja gozdarstva

Bolonjska deklaracija (19.6.1999):

- pomen znanja za razvoj v združeni Evropi
- pomen ohranjanja in spoznavanja kulturnih okolij
- osrednja vloga Univerz
- namen:
  - ustvarjanje enotnega izobraževalnega območja - ključ za večjo zaposljivost in mobilnost državljanov Evrope
  - povečati zmožnost trajnejše izmenjave znanj.
- usmeritve:
  - primerljivost diplom
  - dve stopnji
  - ECTS kreditni sistem
  - mobilnost
  - sodelovanje pri preverjanju kakovosti
  - vključevanje evropskih vsebin in identitete v programe

Metodologija in potek prenove

Namen prenove

- prilagajanje evropskemu sistemu visokega šolstva
- povečati prehodnost in vsestransko mobilnost
- vsebinska posodobitev, odprava dosedanjih slabosti
- povečati oz. razširiti možnost zaposlovanja diplomantov

Izhodišče prenove

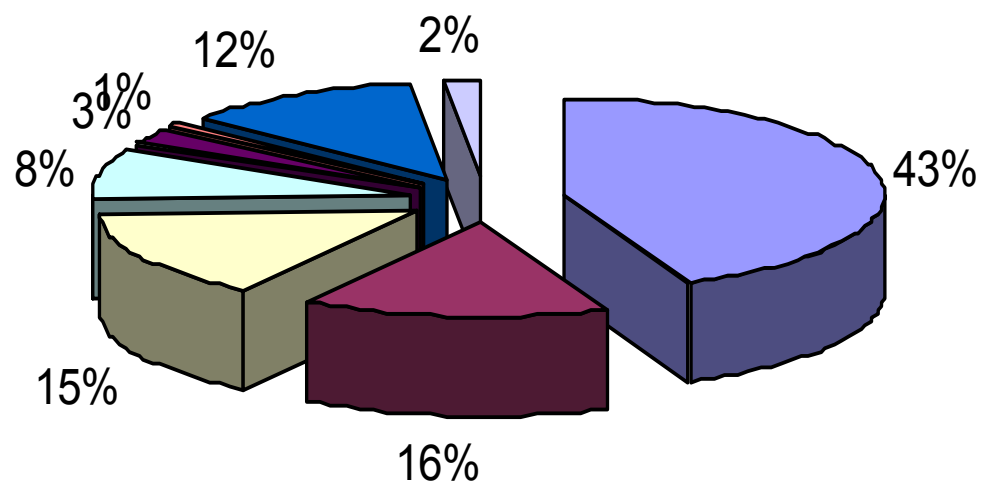
- primerjava z nekaterimi evropskimi gozdarskimi fakultetami (TU Muenchen, BOKU Dunaj, TU Zvolen)
- presoja zaposlovanja
- sistemski okviri (zakonodaja, financiranje)
- analiza sedanjega dodiplomskega študija (anketiranje med delodajalci, študenti, pedagoškim osebjem)

Dileme

Razmerje med 1. in 2. stopnjo, nejasne prednosti

Anketa o zaposljivosti v obdobju 1993 do 2002

(n=108)

- Javna gozdarska služba
- Šolstvo in znanost
- MKGP, Inšpektorat, SKGZ, Upravni organi
- Gospodarske družbe ali s.p.
- Organizacije za varstvo narave
- Gospodarjenje z divjadjo
- Drugo
- Ni zaposlen

Temeljni cilji novih študijskih programov

Temeljni cilj:	pridobitev znanja o gozdovih in gospodarjenju, skladno s tremi sodobnimi načeli upravljanja gozdov - načelom sonaravnosti, mnogonamenskosti in trajnosti.
Zahteva:	povezovanje ekološke & ekonomske & socialne komponente gospodarjenja z gozdovi.
Potrebno znanje o:	gozdnih ekosistemih & družboslovnih vidikih gospodarjenja z gozdovi & tehnikah in tehnologijah & sodobnih metodoloških orodjih
Usmeritev:	od »klasičnega gozdarstva« k celovitem upravljanju gozdov

Kompetence diplomantov novih programov

Splošne	Predmetno specifične– nekaj primerov
<ul style="list-style-type: none"> • celovito znanje o gozdnih ekosistemih • razvita okoljska odgovornost ter razvit etičen odnos do narave <p><u>sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • povezovanja temeljnih in strokovnih znanj • za skupinsko in projektno delo • komuniciranja s sodelavci, lastniki, javnostmi • samoučenja in strokovnega razvoja • reševanja strokovnih razvojnih problemov in obvladovanje osnov raziskovalnega dela • uporabe sodobnih orodij,.. • analize, sinteze in načrtovanja	<p><u>usposobljenost za:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • celovito upravljanje gozdov ... • razumevanje odvisnosti med gozdnimi rastišči, sestoji, ekološkimi dejavniki, družbenim okoljem in gojitvenim ravnanjem • ohranitveno upravljanje s populacijami prostoživečih živalskih vrst. • ekonomsko vrednotenje gozdov in funkcij gozda ter trženje gozdnih proizvodov • izdelavo načrta za ureditev hudourniških območij • upravljanje z urbanim gozdom in katastrom dreves v mestu • itd.

Razlike v ciljih, kompetencah in vsebinah programov BSc in MSc stopnje

	Prva stopnja (BSc)	Druga stopnja (MSc)
Usposobljenost	sposobnost razumevanja, samostojnega dela, možnost interdisciplinarne izobrazbe z izbiro MSc na drugih področjih	celovito upravljanje gozdov, vodenje, reševanje najzahtevnejših problemov, razvojno delo in osnove raziskovalnega dela
Znanje	splošno / osnovno znanje	poglobljeno / širše znanje, možnost doktorskega študija
Izbirnost	manjša	velika
Širina programa	ožji program	vsebinsko širši program

Prenovljeni dodiplomski študij s področja gozdarstva

Prva bolonjska stopnja traja 3 leta in sicer na dveh smereh:

- Univerzitetni študij (BSc): »Gozdarstvo in obnovljivi gozdni viri«
- Visokošolski strokovni študij (VSŠ): »Gozdarstvo«

Druga bolonjska stopnja (MSc), ki bo trajala dve leti, se bo v študijskem letu 2010 / 2011 začela kot študij:

- »Gozdarstvo in upravljanje gozdnih ekosistemov«.

Metodologija in potek prenove

Okviri

- 750 kontaktnih ur letno, 1500-1800 ur skupne obremenitve študentov
- 60 ECTS kreditov / letnik
- diploma BSc 12 ECTS
- diploma MSc 30 ECTS
- semestrski predmeti, več vodenega samostojnega in skupinskega dela študentov, ...

Študij ponuja smiselno zaokrožene naravoslovne, tehnične in družboslovne vsebine, na trdnih temeljih.

Specializiranega znanja nudimo v okviru povečanega obsega izbirnih predmetov.

Glavne spremembe in novosti

BSc stopnja:

- Gozdna mikoriza
- Dendrokronologija
- Gozdna hidrologija

MSc stopnja - obvezni:

- Komuniciranje z javnostmi

MSc stopnja – izbirni v 1. letniku:

- Gozdni prostor in prostorsko načrtovanje
- Gozdarsko inženirstvo
- Trg gozdnih proizvodov
- Metodološki predmeti (Informatika v gozdarstvu, Kvantitativne metode v ekologiji, Modeliranje razvoja gozdnih sestojev)

MSc stopnja – izbirne usmeritve v 2. letniku:

- A. Ekologija in upravljanje gozdov (10 predmetov)
- B. Ohranjanje narave, rekreacija in turizem (11 predmetov)
- C. Gozdarsko podjetništvo in inženirstvo (11 predmetov)

Novost je tudi odprta izbira, vsak študent lahko v 2. letniku na MSc stopnji izbere dva predmeta tudi med drugimi programi na BF, Univerzi pri nas ali v tujini.

Doktorski študij Bioznanosti, področje “Upravljanje gozdnih ekosistemov”

- Tretjo stopnjo predstavlja doktorski študij, Biotehniška fakulteta je v sodelovanju z drugimi fakultetami pripravila doktorski študij »Bioznanosti« znotraj katerega smo uspeli uveljaviti tudi svoje področje z imenom »Upravljanje gozdnih ekosistemov«.
- Brez omenjenega področja znotraj Bioznanosti bi bilo gozdarstvo oslABLjeno in v primerjavi z drugimi postavljeno v drugorazredni položaj. Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire je s tem izpolnil eno od svojih pomembnih poslanstev, podobno uresničeno poslanstvo je tudi ohranitev raziskovalnega programa in raziskovalne skupine na Oddelku.

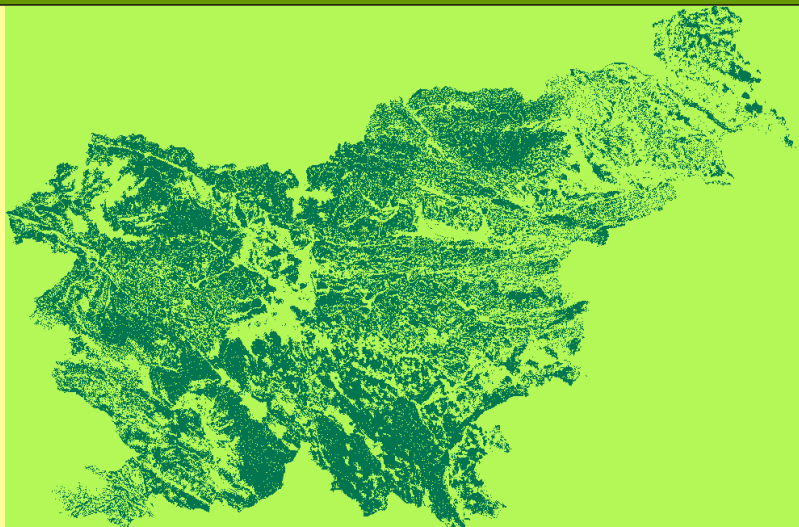
Dileme prihodnjega razvoja izobraževanja na področju gozdarstva

Ob razmisleku o vlogi univerze za gozdarsko izobraževanje se zavedamo številnih dilem in ugotovitev, kot so:

- Kako ohranjati v študiju potrebno širino za pregled celotnega področja, hkrati s specializiranimi znanji, s katerimi trenutno »vlečejo« nekatere druge stroke (mikrobiologija, biotehnologija, genetika, nanotehnologija).
- Specializirana znanja so nujna, saj omogočajo potrebno osnovo za konkurenčnost na raziskovalnem področju in uspešnost v raziskovalnih razpisih.
- Ali se bodo strokovnjaki s takšnim znanjem, kot ga ponujajo vse tri stopnje prenovljenega študija gozdarstva, brez težav uveljavili na vseh strokovnih področjih v Sloveniji?

“Že 60 let odkrivamo študentom gozdarstva 60% Slovenije”

Znanje je povezano z
etičnim in vrednostnim
odnosom, pri čemer
velja misel:

“Nobeno dobro delo ne
nastane brez ognja
navdušenja; nobeno
odlično delo pa se ne le
z navdušenostjo.”

Hvala za pozornost!